

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 14P/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722200087
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ľudmila Ostrolucká
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2022:6722200087.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou Mgr. Ľudmilou Ostroluckou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú G. Š., A.. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, zastúpenú opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa matky G. Y.D., A.. XX.XX.XXXX, S. W. M. P. XXX/XX, XXX XX M. P., S..Č.. W. A. Y. X. XX, XX XXX P. Y. T. G., A. a otca P. Š., A.. XX.XX.XXXX, S. W. S. XXXX/XX, XXX XX N., t.č. bývajúceho tamtiež, právne zastúpeného advokátom Mgr. Iankom Troiakom, IČO: 45 022 429, so sídlom Dukelských hrdinov 34, 960 01 Zvolen, o návrhu otca na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Matka G. Y., A.. XX.XX.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej G. Š., A.. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným v sume 170,- Eur mesačne počnúc dňom 01.01.2022 so splatnosťou vždy do 15.- toho dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletého dieťaťa P. Š., A.. XX.XX.XXXX.

II. Zameškané výživné na maloleté dieťa za obdobie od 01.01.2022 do 28.02.2022 v sume 240,- Eur je matka p o v i n n á zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach po 20,- Eur splatných popri bežnom výživnom k rukám otca maloletého dieťaťa počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie so zaplatením čo aj len jednej splátky alebo jej časti má za následok splatnosť celého zameškaného výživného.

III. Týmto d o c h á d z a k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 6P/12/2018-95 zo dňa 08.10.2018 v časti určenia výživného na maloleté dieťa.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec maloletého dieťaťa sa návrhom na začatie konania zo dňa 05.01.2022, ktorý bol doručený súdu dňa 09.01.2022, domáhal zvýšenia výživného na mal. dieťa zo strany matky mal. dieťaťa zo sumy vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa na sumu 200,- Eur mesačne počnúc mesiacom január 2022. Návrh na zvýšenie výživného otec mal. dieťaťa odôvodnil tým, že naposledy o rozsahu vyživovacej povinnosti matky k mal. dieťaťu bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Zvolen Sp.zn.: 6P/12/2018-95 zo dňa 08.10.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28.11.2018. Na základe tohto rozsudku bola matke mal. dieťaťa uložená povinnosť prispievať na jeho výživu mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Súčasne týmto rozsudkom mal. dieťa bolo zverené do jeho osobnej starostlivosti a výchovy s tým, že bude mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. O výživnom na mal. dieťa zo strany matky bolo rozhodnuté v čase, keď maloletá navštevovala tretí ročník základnej školy J. Alexyho 1941/1, 960 01 Zvolen. Matka v tomto čase bola vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý vykonávala v Ústave pre výkon trestu v Martine. Od tejto poslednej súdnej úpravy výživného ubehli viac ako tri roky, maloletá navštevuje

7. ročník Základnej školy J. Alexyho 1941/1, 960 01 Zvolen. Matka bola medzitým (dňa 04.11.2019) prepustená z výkonu trestu odňatia slobody. Táto sa už jeden a pol roka zdržiava a pracuje v zahraničí. V súčasnosti je to Q. P., Q. A., kde sa zdržiava u svojho brata a sestry. Nakoľko matka pracuje v Nemecku a zamestnávateľ za ňu riadne odvádza odvody, táto má nárok aj na rodinné prídavky, ktoré sú v neporovnateľne vyššej výške, ako rodinné prídavky na Slovensku. Z uvedeného dôvodu zaslal matke všetky potrebné doklady k tomu, aby si vybavila poberanie rodinných prídavkov na maloletú v Nemecku. Nie je mu známe, či tak matka učinila, avšak tieto peňažné prostriedky mu nezasiela, čo by mu však pri úhrade nákladov na mal. dieťa značne pomohlo. V stretávaní sa matky s mal. dieťaťom nijako nebráni, keď je táto na Slovensku a požiada o styk s dcérou, tak jej to umožní. On pracuje ako SZČO, podniká ako umelecký kováč. S mal. dcérou býva v rodinnom dome svojich rodičov, kde majú vytvorenú samostatnú bytovú jednotku. Po nedávnej smrti svojho otca býva v rodinnom dome s matkou a so svojim bratom. Matka je poberateľkou starobného dôchodku vo výške 447,- Eur mesačne, brat poberá opatrovateľský príspevok za opatrovanie matky vo výške 133,- Eur mesačne. Matka s bratom užívajú v rodinnom dome druhú samostatnú bytovú jednotku. S bývaním súvisia predovšetkým výdavky inkaso 110,- Eur (elektrina a plyn) mesačne, voda 200,- Eur polročne. Tiež spláca hypotekárny úver na dom v T. A., kde má umiestnenú prevádzku na podnikanie - kováčsku dielňu, keď ho spláca v čiastke 580,- Eur mesačne. Súčasne uhrádza všetky náklady súvisiace s výživou mal. dieťaťa. Za obedy v škole maloletej platí sumu vo výške 29,- Eur mesačne. Mal. dieťa je zdravé, netrpí žiadnymi chorobami, ktoré by predstavovali pravidelné mesačné výdavky na lieky. Avšak zabezpečuje pre maloletú nákup vitamínov, pri bežných chorobách nákup liekov. Tiež uhrádza všetky výdavky na hygienu maloletej, na jej ošatenie a obutie, ako aj výdavky na jej záľuby, medzi ktoré patria rôzne výlety po Slovensku, do aquaparkov, do kina, do reštaurácií. Na výchovu mal. dieťaťa je sám, pričom je limitovaný svojimi možnosťami. Má však záujem, aby maloletá nepocitovala ujmu oproti ostatným deťom v jej veku a preto sa snaží po všetkých stránkach zabezpečiť zdravý jej fyzický, ako aj duševný vývoj. Od poslednej súdnej úpravy výživného tak došlo k podstatnej zmene pomerov jednak na strane matky, a jednak i na strane mal. dieťaťa, keď mal za to, že je v možnostiach a schopnostiach matky prispievať vyšším výživným ako je to doposiaľ na mal. dieťa.

2. Matka súhlasila so zvýšením výživného na mal. dieťa avšak na čiastku 100,- Eur mesačne, nesúhlasila so zvýšením výživného až na sumu 200,- Eur mesačne.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, listinnými dôkazmi, zadováženými správami, keď zistil tento skutočný a právny stav veci:

4. Zo spisu Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 6P/12/2018 súd zistil, že výživné bolo naposledy na maloletú zo strany matky určené rozsudkom Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 6P/12/2018-95 zo dňa 08.10.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28.11.2018. Týmto rozsudkom mal. dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti a výchovy otca s tým, že tento bude mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Týmto došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica Sp.zn.: 34P/88/2011-91 zo dňa 29.05.2012 v časti zverenia mal. dieťaťa a úpravy práv a povinností k nemu. Matke mal. dieťaťa bola uložená povinnosť prispievať na výživu dieťaťa vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa splatné vždy do 15.-teho dňa v mesiaci vopred do rúk otca dieťaťa počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. V tomto čase obidvaja rodičia mali vyživovaciu povinnosť jedine voči mal. dieťaťu, maloletá navštevovala v tomto čase 3. ročník Základnej školy J. Alexyho vo Zvolene, navštevovala krúžky gymnastiku a šikovniček, od 09/2017 sa nachádzala v osobnej starostlivosti otca. Matka od 10/2017 bola vo väzbe, následne vo výkone trestu odňatia slobody. Otec v tomto čase pracoval ako SZČO - umelecké kováčstvo s čistým mesačným príjmom priemerne vo výške 700,- Eur, keď takýto príjem si otec uvádzal v konaní sám zo živnosti. Podľa správy Daňového úradu Banská Bystrica, pobočka Zvolen zo dňa 08.10.2018 podanej v tomto konaní za zdaňovacie obdobie roku 2017 vykazoval príjmy 4.950,- Eur, výdavky 3.510,70 Eur a základ dane 1.439,30 Eur. Matka v tomto čase vykonávala trest odňatia slobody, keď bola zaradená do pracovného procesu s maximálnym mesačným čistým príjmom 63,12 Eur a s najnižším mesačným čistým príjmom 17,95 Eur.

5. Z výsluchu otca ako účastníka konania súd zistil, že od poslednej súdnej úpravy výživného sa jeho osobné pomery nezmenili, naďalej žije s mal. dieťaťom sám. S dcérou bývajú v samostatnej jednotke v rodinnom dome, kde žije aj jeho matka, ktorá je poberateľkou starobného dôchodku a brat, ktorý zabezpečuje starostlivosť o matku a poberá za zaopatrenie opatrovateľské. Títo žijú v samostatnej bytovej jednotke. Jeho zárobkové pomery sa nezmenili v tom, že je stále živnostníkom, pracuje ako SZČO, podniká v oblasti umeleckého kováčstva. Zo živnosti nemá pravidelný príjem, približne je to

mesačne priemerne v čistom 620,- Eur. Tiež poberá rodinné prídavky na dcéru 25,- Eur mesačne. Iný príjem nemá. Od poslednej súdnej úpravy výživného mu nepribudla žiadna vyživovacia povinnosť, nezmenili sa ani jeho majetkové pomery. Vlastní rodinný dom v T. A., ktorý využíva aj na podnikanie. Tento je stále v rekonštrukcii. S dcérou bývajú v rodinnom dome A. S. J. Q. N.. Rodinný dom patrí jeho matke. Vlastní ďalej motorové vozidlá Audi A4, rok výroby 1998. Toto motorové vozidlo vlastnil i v čase poslednej súdnej úpravy výživného. Odvtedy nadobudol ďalšie motorové vozidlo Jumper, využíva ho na prácu, rok výroby 2008. Motorové vozidlo stálo 7.800,- Eur, ešte 2.500,- Eur musel vložiť do jeho opravy, kúpil ho na úver, ktorý čerpal spolu s matkou, ale ho spláca on v čiastke 179,- Eur mesačne. V užívaní ešte ďalšie motorové vozidlo Peugeot. Je to motorové vozidlo vedené na matku, ale nakoľko ho užíva, platí zaň zákonnú poisťku. Motorové vozidlo má rok výroby 1996. K výdavkom uviedol, že je to inkaso 140,- Eur mesačne, toto inkaso je pre celú rodinu, preto z tejto čiastky pripadá na neho a mal. dieťa polovica. Telefón si platí od 30,- do 40,- Eur na mesiac. Výdavky na stravu pre neho a dcéru v domácnosti sú na mesiac od 400,- do 450,- Eur. Stravné pre dieťa v škole činí 33,- Eur na mesiac. Dcére pripravuje desiaty do školy, výdavok je od 80,- až do 90,- Eur na mesiac, tento je zahrnutý v mesačnom stravnom 450,- Eur. Dcére dáva tiež vreckové 30,- Eur na mesiac, oblečenie a obuv jej kupuje štvrťročne, je to výdavok na štvrťrok od 140,- do 200,- Eur. Mal. dieťaťu zakúpil nie tento rok, ale rok predtým na Vianoce kompletnú lyžiarsku výstroj. Bol to jednorazový výdavok 400,- až 500,- Eur. Zvýšené výdavky pre dcéru sú vždy pri začiatku školského roka, zakupujú sa pre dcéru školské potreby, prezuvky, ide o jednorazový zvýšený výdavok na tieto potreby 150,- Eur. Keď je maloletá chorá, vtedy sú výdavky na lieky, je to tak trikrát do roka. Vtedy dopláca na lieky od 20,- do 27,- Eur. Kupuje dcére i vitamíny, keď rozdelí výdavok na tri mesiace, priemerne na mesiac vyjde tento výdavok na 12,- Eur. Úver na dom spláca v čiastke 213,- Eur mesačne, ďalší jednorazový výdavok ročný je na palivové drevo od 600,- do 700,- Eur, je to výdavok pre celý rodinný dom, teda pre všetkých štyroch, ktorí v rodinnom dome bývajú. Komunálny odpad pre dve osoby činí 56,- Eur na rok, voda polročne 180,- Eur pre 4 osoby. Hygienické potreby si zakupujú sami, pre nich dvoch je to priemerne mesačne výdavok 25,- Eur. Za tri motorové vozidlá platí štvrťročne zákonné poistenie 150,- Eur. Ďalšie výdavky pre dcéru sú na rôzne výlety. S mimoškolskými aktivitami maloletá výdavky nemá.

6. Z vylúču matky ako účastníčky konania súd zistil, že táto býva v Nemecku od apríla minulého roku. Keď prichádza na územie SR, zdržuje sa na adrese bydliska svojich rodičov. Minulý rok doma nebola, tento rok bola doma už dvakrát. V Nemecku aj pracuje a to od apríla 2021. Najskôr pracovala cez agentúru, od novembra 2021 nastúpila do práce priamo k zamestnávateľovi, k firme Amazon. Zarába priemerne v čistom mesačne 800,- Eur. Jej osobné pomery sa nezmenili od poslednej súdnej úpravy výživného, nepribudla jej žiadna vyživovacia povinnosť. Vyživovaciu povinnosť má len voči maloletej. Iný príjem okrem príjmu zo zamestnania nemá. Za január a február tohto roku zaplatila výživné na dcéru po 50,- Eur na mesiac. V Nemecku býva v prenajatom byte s bratom a s jeho manželkou. Výdavky má na stravu približne 100,- Eur mesačne. Ďalším výdavkom je telefón 18,- Eur mesačne, spláca si dlh na zdravotnom poistení v Nemecku 50,- Eur mesačne, 30,- Eur mesačne platí exekútorovi tu na Slovensku na úhradu dlhu za telefón. Dlh na zdravotnom poistení v Nemecku a dlh u exekútora má po 400,- Eur. Keď sa v domácnosti kde žije niečo kupuje, tak na to prispieva, naposledy prispela na zakúpenie televízora sumou 50,- Eur. Nehnuteľnosti nevlastní, ani cenný hnutelný majetok. Rodinné prídavky na maloletú v Nemecku nepoberá, nevznikol jej nárok. Musí pracovať aspoň pol roka u zamestnávateľa v Nemecku, nie cez agentúru, aby jej vznikol nárok na tieto rodinné prídavky. Zatiaľ jej táto lehota neuplynula. U zamestnávateľa pracuje na polovičný pracovný úväzok.

7. Kolízny opatrovník mal. dieťaťa doporučil zvýšiť výživné na mal. dieťa na čiastku 150,- Eur mesačne.

8. Otec mal. dieťaťa je prihlásený k trvalému pobytu na adrese S. XXXX/XX, N. od 12.06.1992, matka mal. dieťaťa je prihlásená k trvalému pobytu na adrese M. P., M. XXX/XX od 25.11.2019 a k prechodnému pobytu na adrese P. XX od 30.01.2020 do 30.01.2025.

9. Zo správy Obce P. zo dňa 27.01.2022 súd zistil, že matka sa na adrese prechodného pobytu nezdržiava. Obec nemá znalosti o jej rodinných, ani majetkových pomeroch. Nemá vedomosť ani o tom, či matka je zamestnaná.

10. Zo správy Obce M. P. zo dňa 27.01.2022 súd zistil, že matka má evidovaný trvalý pobyt v Obci M. P., vlastníčkou nehnuteľnosti na adrese trvalého pobytu matky je jej matka. Matka nie je vlastníčkou žiadnej nehnuteľnosti v katastrach Obce M. P.. Nie je dlžníčkou na daniach, ani poplatkoch voči obci.

Podľa vyjadrení matky, táto pracuje v zahraničí, konkrétne v Nemecku. Na adrese trvalého pobytu sa zdržuje sporadicky, 4 až 5krát do roka, v krátkych intervaloch. Iné skutočnosti obci nie sú známe.

11. Zo správy Mesta Zvolen zo dňa 27.01.2022 súd zistil, že otec dieťaťa je prihlásený k trvalému pobytu na adrese S. XXXX/XX, N.. Poštovú adresu ani adresu prechodného pobytu nahlásenú nemá.

12. Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen zo dňa 28.01.2022 súd zistil, že matka dieťaťa v súčasnosti nie je evidovaná v registri poistencov Sociálnej poisťovne. Posledná registrácia matky bola v roku 2019. Táto nepoberá žiadnu dávku vyplácanú Sociálnou poisťovňou.

13. Zo správy kolízneho opatrovníka mal. dieťaťa zo dňa 01.02.2022 súd zistil, že otec s mal. dieťaťom žije na adrese N., S. XX, v poschodovom rodinnom dome, kde sa nachádzajú dve bytové jednotky. Spolu s nimi žije aj stará matka zo strany otca, ktorá je na starobnom dôchodku a je ZŤP, starostlivosť o ňu zabezpečuje brat otca. Rodinný dom je vo vlastníctve starej matky. Otec s maloletou obývajú na poschodí kompletnú bytovú jednotku. Maloletá žije u otca od 09/2017. Od tohto času jej otec zabezpečuje osobnú starostlivosť. Maloletá v súčasnosti navštevuje 7. ročník Základnej školy J. Alexyho vo Zvolene. Maloletá nemá vážnejšie zdravotné problémy, otec s maloletou nemá prospechové ani výchovné problémy. Maloletá je v telefonickom kontakte s matkou, tiež sa s matkou stretáva po dohode s otcom. Matka žije 1 a pol roka v Nemecku. Výživné matka posielala za obdobie 8 mesiacov vo výške 100,- Eur. Otec pracuje ako SZČO - umelecké kováčstvo vo Zvolene. Čistý mesačný príjem má vo výške 620,- Eur. Poberá rodinné prídavky na dieťa vo výške 25,- Eur. Kolízny opatrovník v závere správy doporučil zvýšiť výživné primerane odôvodneným potrebám maloletej a zárobkovým možnostiam a schopnostiam matky, mal za to, že návrh otca na zvýšenie výživného je dôvodný.

14. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen zo dňa 01.02.2022 súd zistil, že matka nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nie je poberateľom žiadnej dávky.

15. Otec mal. dieťaťa v konaní tvrdil, že za obdobie mesiacov január až február 2022 matka zaplatila výživné v sume po 50,- Eur mesačne, teda spolu čiastku za toto obdobie 100,- Eur, o čom predložil výpisy z účtu (č.l. 65 spisu).

16. Podľa správy Daňového úradu Banská Bystrica, pobočka Zvolen zo dňa 23.02.2022 otec dieťaťa za zdaňovacie obdobie roku 2020 vykazuje príjmy zo živnosti 4.890,02 Eur, výdavky zo živnosti 3.875,02 Eur, základ dane 1.015,00 Eur, daň 0,00 Eur, nárok na daňový bonus 272,64 Eur, keď otec predložil i daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2020 (č.l. 83-91 spisu), z ktorého vyplývajú tiež uvedené skutočnosti.

17. Podľa správy Daňového úradu Banská Bystrica, pobočka Zvolen zo dňa 01.03.2022 matka dieťaťa nepodala daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby za zdaňovacie obdobia 2020 a 2021. Za zdaňovacie obdobie 2021 má možnosť podať daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby do 31.03.2022. Matka ako daňový subjekt nie je evidovaný v registri daňových subjektov.

18. Matka mal. dieťaťa predložila v konaní výplatné pásky vystavené svojim zamestnávateľom, spoločnosťou Amazon Deutschland S3 Transport GmbH, Marcel-Breuer-Str. 12, 80807 München, Nemecko (č.l. 92-98 spisu) a to za obdobie jún 2021 až december 2021, z ktorých výplatných pások vyplýva priemerný čistý mesačný príjem matky 949,48 Eur. Matka v konaní uvádzala, že pracuje u tohto zamestnávateľa na polovičný pracovný úväzok.

19. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

20. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. Podľa § 62 ods. 4 prvá veta Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

22. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

23. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

25. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

26. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

27. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

28. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, keď pri určení konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, a to podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov podľa § 62 ods. 2 prvá veta Zákona o rodine. Schopnosti a možnosti rodičov súd zohľadňuje podľa všetkých relevantných hľadísk, najmä z hľadiska ich veku, zdravotného stavu, dosiahnutej kvalifikácie, možnosti ich uplatnenia a podobne. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada aj na to, ktorý z rodičov sa o dieťa osobne stará a uspokojuje jeho potrebu bývania. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich primárnou povinnosťou a z tohto dôvodu má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča preto súd neberie do úvahy jeho výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Výživou dieťaťa sa rozumie uspokojovanie všetkých životných potrieb pre jeho všestranný telesný a duševný vývoj, teda nielen zabezpečovanie odôvodnených hmotných potrieb dieťaťa (napríklad jedlo, oblečenie, obuv), ale aj potrieb, ktoré sú dôležité pre jeho výchovu a všestranný vývoj (napríklad vzdelávanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby a podobne). Z týchto základných kritérií súd vychádzal pri rozhodovaní o výživnom pre dieťa.

29. Súd po komplexnom zhodnotení vykonaných dôkazov, preukázaného a zisteného skutočného stavu veci a vychádzajúc zo zákonných ustanovení § 62 a nasl. Zákona o rodine dospel k záveru, že matke mal. dieťaťa je dôvodné určiť zvýšené výživné na mal. dieťa z terajšej sumy 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, ktorá predstavuje čiastku 29,87 Eur mesačne na sumu 170,- Eur mesačne, teda o sumu 140,13 Eur mesačne, ktorá suma 170,- Eur mesačne podľa názoru súdu zodpovedá odôvodneným potrebám mal. dieťaťa a ktorá suma tiež zodpovedá majetkovým, zárobkovým, osobným pomerom povinného rodiča, matky mal. dieťaťa a jej schopnostiam.

30. K zmene rozhodnutia o výživnom môže súd podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine pristúpiť len ak sa podstatne menia pomery oprávneného alebo povinného z vyživovacieho vzťahu, oproti pomerom, ktoré boli podkladom rozhodnutia o predchádzajúcej úprave výživného. Súd teda v konaní porovnáva pomery účastníkov konania v čase poslednej úpravy výživného a v čase rozhodnutia súdu o návrhu na zvýšenie výživného. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná a dlhší čas trvajúca zmena tých okolností, ktoré bolo podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom (napríklad zvýšenie zárobku, či iných príjmov, prípadne ostatného majetku, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného rodiča alebo vyšší vek dieťaťa, prípadne rozšírenie alebo zúženie vyživovacích povinností povinného rodiča a pod.). Pri posudzovaní, či došlo k zmene pomerov sa vždy musí prihliadnuť aj na vývoj životných nákladov. Pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa v každom prípade použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určovanie príslušného druhu výživného.

31. Na základe zistených skutočností súd mal v konaní preukázané, že od poslednej súdnej úpravy výživného pre maloletú rozsudkom Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 6P/12/2018-95 zo dňa 08.10.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28.11.2018 a ktorým bola uložená povinnosť matke platiť na výživu maloletej vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa (v súčasnosti táto suma predstavuje 29,87 Eur), došlo k podstatnej zmene pomerov na strane mal. dieťaťa, ako i na strane povinného rodiča, matky. Maloletá v období poslednej súdnej úpravy výživného mala 9 rokov, navštevovala prvý stupeň základnej školy, tretí ročník, v súčasnom období má dosiahnutý vek 13 rokov, je staršia o 4 roky, navštevuje druhý stupeň základnej školy, siedmy ročník. Osobné pomery rodičov sa od poslednej súdnej úpravy výživného nezmenili, otec žije sám s maloletou, ktorá mu bola zverená do osobnej starostlivosti označeným súdnym rozhodnutím a to v rodinnom dome svojej matky, kde s maloletou obýva samostatnú bytovú jednotku, tak ako to bolo v čase pôvodného súdneho rozhodnutia o výživnom. Pomery otca a dieťaťa sa nezmenili ani v tom, že spolu v rodinnom dome v samostatnej bytovej jednotke býva i naďalej matka otca s bratom otca, keď matka otca je starobnou dôchodkyňou a brat otca zabezpečuje starostlivosť svojej matke za čo poberá opatrovateľský príspevok. Stará matka maloletej poberá starobný dôchodok. Tak ako to bolo i v čase pôvodnej súdnej úpravy výživného nezmenili sa ani zárobokové pomery otca, otec naďalej pracuje ako SZČO, prevádzkuje umelecké kováčstvo, v čase pôvodného súdneho rozhodnutia o výživnom zarábala priemerne mesačne v čistom 700,- Eur, teraz zarába priemerne mesačne v čistom 620,- Eur (vychádzajúc z údajov otca o zárobku). Príjem otca tak poklesol len mierne. Okruh vyživovacích povinností rodičov sa nezmenil, obidvaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť jedine k tomuto dieťaťu. K podstatnej zmene pomerov došlo i na strane matky ako povinného rodiča. Matka v čase pôvodnej súdnej úpravy výživného bola vo výkone trestu odňatia slobody a jej príjem sa pohyboval v hraniciach od 17,95 Eur do 63,12 Eur mesačne. Z takýchto príjmových pomerov matky súd vychádzal pri určovaní výživného v poslednom súdnom rozhodnutí. Matka v tomto čase bola nemajetná, od poslednej súdnej úpravy výživného sa jej majetkové pomery nezmenili, nezmenili sa výrazným spôsobom ani majetkové pomery u otca. Čo je však podstatné, matka medziasom bola prepustená z výkonu trestu odňatia slobody, od apríla 2021 žije a pracuje v Nemecku. Podľa dokladov (výplatných pásovk) matky táto za obdobie jún 2021 až december 2021 dosahuje priemerný čistý mesačný príjem 949,48 Eur pri práci na polovičný úväzok. Už len pri dosahovaní tohto príjmu podľa názoru súdu je v schopnostiach matky prispievať na výživu mal. dieťaťa sumou 170,- Eur mesačne zohľadňujúc aj výdavky matky, ktoré prezentovala pred súdom, 100,- Eur mesačne na stravu, 18,- Eur mesačne na mobilný telefón, 150,- Eur za štvrtrok na oblečenie a obuv. Splácanie dlhov na zdravotnom poistení v Nemecku vo výške dlhu 400,- Eur so splátkou 50,- Eur mesačne a na Slovensku v rámci exekúcie vo výške 400,- Eur za telefón so splátkou 30,- Eur mesačne nebolo dôvodné pri výdavkoch matky zohľadniť, pretože plnenie vyživovacej povinnosti voči dieťaťu, ktoré nie je schopné samé sa živiť je prvoradou povinnosťou povinného rodiča a táto povinnosť má prednosť pred inými výdavkami rodičov a to nepovinnými, ktoré si rodič zaviazal sám v podobe dlhov. Len odôvodnené a preukázané mesačné výdavky maloletej predstavujú spolu čiastku 350,33 Eur. Mesačné výdavky sú: inkaso 35,- Eur (140,- Eur pre 4 osoby, 140,- Eur ÷ 4 osoby = 35,- Eur), strava v škole 33,- Eur, strava doma 150,- Eur, oblečenie a obuv priemerne 50,- Eur, vreckové 20,- Eur, školské pomôcky 12,50 Eur (jednorazový výdavok pri začiatku školského roka 150,- Eur ÷ 12 mesiacov predstavuje priemerne mesačne 12,50 Eur), lieky 6,75 Eur (výdavok na lieky trikrát do roka 27,- Eur, priemer na mesiac činí 6,75 Eur), vitamíny 12,- Eur, palivové drevo 12,50 Eur (600,- Eur ÷ 4 osoby ÷ 12 mesiacov činí 12,50 Eur), drogéria 12,50 Eur, voda 3,75 Eur, odpad 2,33 Eur, spolu to činí 350,33 Eur. Súd zohľadnil výdavok na stravu doma u mal. dieťaťa na mesiac v čiastke 150,- Eur, ktorú sumu považoval za primeranú, a vreckové v čiastke 20,- Eur, ktorú sumu tiež považoval za primeranú pre dieťa vo veku maloletej na jeden mesiac. V týchto pravidelných mesačných nákladoch maloletej nie sú zahrnuté jednorazové výdavky, napríklad ktoré otec mal so zakúpením lyžiarskej výstroje pre maloletú v celkových jednorazových nákladoch 400,- Eur. Výživné má slúžiť aj na pokrytie týchto ostatných jednorazových výdavkov, keď v konaní matkou nebolo zdokladované, že by na tieto jednorazové výdavky maloletej nad rámec vyživovacej peňažnej povinnosti prispievala. Matka sa s maloletou stretáva sporadicky a to vzhľadom k tomu, že pracuje a žije v Nemecku, čím nie je vytvorený priestor pre matku aby počas častejších pobytov maloletej u matky táto zabezpečovala jej výživu z vlastných finančných prostriedkov nad rámec plnenia peňažnej vyživovacej povinnosti. Matka voči vyčísleným výdavkom zo strany otca nevzniesla žiadne námietky, žiaden výdavok nerozporovala. Výživným sa rozumie uspokojovanie všetkých životných potrieb dieťaťa. Má slúžiť nielen k uspokojovaniu výživy detí v užšom zmysle, ale i k uspokojovaniu všetkých odôvodnených hmotných potrieb (šatstvo, obuv, hygiena, atď.), ako aj ďalších potrieb dôležitých k úspešnej výchove dieťaťa (vzdelanie, príprava na budúcnosť,

kultúra, športové a rekreačné potreby). Odôvodnené potreby dieťaťa sú závislé súčasne i od schopnosti a možnosti rodičov. Toto prepojenie je v súlade so zásadou práva dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Matka síce súhlasila so zvýšením výživného, ale len na čiastku 100,- Eur mesačne, ktorá podľa názoru súdu nezodpovedá odôvodneným potrebám dieťaťa a ani objektívnym schopnostiam matky, keď matka pracuje len na polovičný úväzok, nezdokladovala pred súdom, či si hľadá prácu aj nad tento polovičný úväzok, keď napokon i reálne dosahujúci príjem matky podľa názoru súdu odôvodňuje, že je v schopnostiach matky platiť na výživu mal. dieťaťa sumou 170,- Eur mesačne. Kolízny opatrovník za mal. dieťa doporučil zvýšiť výživné, súd tiež prihliadol na jeho stanovisko, doporučil zvýšiť výživné minimálne na čiastku 150,- Eur mesačne pre mal. dieťa. Aj na stanovisko kolízneho opatrovníka súd pri rozhodovaní prihliadol. Matka od poslednej súdnej úpravy dosahuje vyšší príjem o sumu 886,36 Eur vychádzajúc z najvyššieho príjmu matky resp. jeho porovnania pri predchádzajúcej súdnej úprave výživného (63,12 Eur mesačne) k súčasnému stavu príjmu matky 949,48 Eur mesačne.

32. Na základe zisteného skutočného stavu a jeho zhodnotenia tak ako je uvedené vyššie potom súd mal za to, že nie je dôvodné zvýšiť výživné na mal. dieťa až na sumu 200,- Eur mesačne, tak ako žiadal otec, keď vyživovaciú povinnosť voči mal. dieťaťu má i otec mal. dieťaťa, ktorý je tiež povinný si ju plniť minimálne v takom rozsahu ako matka s tým, že jeho príjmové pomery to podľa názoru súdu odôvodňujú. Časť peňažnej vyživovacej povinnosti otec nahrádza i osobnou starostlivosťou o mal. dieťa, na ktorej sa matka podieľa v minimálnom rozsahu. Aj na túto skutočnosť súd prihliadol pri rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti matky k mal. dieťaťu.

33. Otec žiadal zvýšiť výživné počnúc mesiacom január 2022, keď návrh podal na súde v mesiaci január 2022. Matka za obdobie január až február 2022 preukázateľne poukázala výživné na dieťa spolu v sume 100,- Eur, po 50,- Eur mesačne, keď nakoľko súd zvýšil výživné na dieťa počnúc mesiacom január 2022 matke vznikol dlh na zročnom výživnom pre mal. dieťa za obdobie január až február 2022 a to v čiastke 240,- Eur, ktoré matka je povinná zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach po 20,- Eur splatných pri bežnom výživnom k rukám otca mal. dieťaťa počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie so zaplatením čo aj len jednej splátky alebo jej časti má za následok splatnosť celého zameškaného výživného. Splátky matke súd povolil podľa § 232 ods. 4 CSP s tým, že pri povolení splátok súd prihliadol na tú skutočnosť, aby matka pri jednorazovom plnení zročného výživného popri plnení bežnej vyživovacej povinnosti nebola neúmerne finančne zaťažovaná. Ak matka nedodrží splátkový kalendár určený súdom, stratí výhodu splátok a dlh na výživnom sa stane okamžite splatným. Zročné výživné v sume 240,- Eur za uvedené obdobie vzniklo: január 2022 - 170,- Eur - 29,87 Eur = 140,13 Eur, február 2022 - 170,- Eur - 29,87 Eur = 140,13 Eur, spolu táto čiastka predstavuje 280,26 Eur, od tejto čiastky bolo potrebné odpočítať sumu 40,26 Eur, ktorú matka plnila za uvedené obdobie nad rámec súdom určenej peňažnej vyživovacej povinnosti, pričom potom zročné výživné predstavuje čiastku 240,- Eur.

34. Výživné na mal. dieťa včítane zročného výživného matka bude platiť naďalej k rukám otca mal. dieťaťa.

35. Nakoľko súd rozhodol o zmene rozsahu vyživovacej povinnosti matky na dieťa, tým došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 6P/12/2018-95 zo dňa 08.10.2018 v časti určenia výživného na mal. dieťa.

36. O nároku na trovy konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie

dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 ods. 1, § 376 CMP).